

Survivalkit directies 'Door de bomen het bos'

Na de paasvakantie gaan onze scholen waarschijnlijk nog niet open, speelplaatsen en klassen blijven leeg. We hebben de voorbije weken al het mogelijke gedaan om onze leerlingen te bereiken via allerlei kanalen.

En nu staan we voor een volgende uitdaging: de preteaching.

Als vertrekpunt nemen we de omschrijving zoals bedoeld door de overheid (*is deze zin nodig? Vervangen door: "Wat betekent dit?" Het is de bedoeling dat...*).

Leerlingen nemen leerstof door ter voorbereiding van de heropstart later dit schooljaar. Ze kunnen deze leerstof al inoefenen en feedback krijgen. We kunnen ook opdrachten of 'testen' laten maken om te checken of leerlingen de nieuwe leerstof begrepen hebben.

De effectieve evaluatie gebeurt echter pas als de lessen heropstarten, omdat we alle leerlingen de kans willen geven

om bij te benen. We organiseren dan een oefening/test om in te schatten hoever de leerlingen staan. Vervolgens kunnen we gericht ondersteuning aanbieden. Op die manier valt geen enkele leerling uit de boot.

Leg de lat niet te hoog voor jezelf, de leraren en de leerlingen.

Lesgeven van thuis uit vraagt een andere aanpak. Bovendien zijn we dit niet gewoon. Geef daarom jezelf, de leraren en de leerlingen de tijd om hierin te groeien.

En wat na de heropstart?

Door de preteaching kunnen we volop inzetten op differentiatie:

- verdiepingsoefeningen voor de leerlingen die de nieuwe leerstof verworven hebben,
- nieuwe instructie en oefenmomenten voor de leerlingen die het nog moeilijk hebben met de nieuwe leerstof.

Stapsgewijs aan de slag

Stap 1: Inventariseer of de randvoorwaarden in orde zijn.....	3
ICT-voorzieningen.....	3
Leermiddelen	3
Deskundigheid leraren	3
Stap 2: Plan de preteaching	4
Planningsafspraken	4
Doelen preteaching.....	5
Format preteaching.....	5
Indienen van de opdrachten door leerlingen	9
Stap 3: Versterk Verbondenheid	10
Stap 4: Monitor de preteaching en stuur bij	10
Stap 5: Bereid de postcoronatijd voor	11

Stap 1:

Inventariseer of de randvoorwaarden in orde zijn

In deze stap heb je al maximaal geïnvesteerd.

ICT-voorzieningen

- Je hebt in kaart gebracht **wie toegang** heeft tot een PC en internet.
- Je hebt zicht op welke leerlingen momenteel **niet bereikt** worden en bent bezig deze leerlingen/ouders te contacteren via telefoon, sms, WhatsApp om hen maximaal bij het leerproces te betrekken.
- Je hebt de toegang tot **Free WiFi** gecommuniceerd.
- Je hebt alle devices **uitgeleend** aan de leerlingen.
- Je hebt ingetekend op de **gratis PC's** via POV.
- Je hebt devices ter beschikking op school en houdt hierbij rekening met de social distancing.

Leermiddelen

- Je hebt zicht op wie van de leerlingen **toegangsproblemen** heeft tot de oefenpakketten van de uitgeverijen: Soodle, Bingel,...
- Je hebt een systeem uitgewerkt voor het **ophalen van werkstukken, handboeken, ...** door leerlingen/ouders en houdt hierbij rekening met de social distancing.
- Je hebt een systeem uitgewerkt voor het **afhalen/ de thuislevering van werkpakketten op papier** als alternatief voor leerlingen die momenteel nog geen PC en geen toegang tot internet hebben.
- Je hebt voorzien in **heldere instructies voor ouders** om leerlingen te helpen bij de toegang tot de leermiddelen. Probleem bij sommige ouders

Deskundigheid leraren

- Je hebt zicht op de leraren die **niet voldoende digitale skills** hebben om aan de slag te kunnen met online lesgeven.
- Je zorgt voor ondersteuning voor leraren die momenteel problemen ervaren met online leren. Ook de [POV-chat](#) is hiervoor beschikbaar.

Stap 2: Plan de preteaching

Planningsafspraken

Je stelt duidelijke planningsafspraken ter beschikking aan de leraren.

De planningsafspraken zijn eerst en vooral bedoeld voor de leerlingen die in aanmerking komen voor preteaching:

- Schoolverlaters type basisaanbod en type 9 met een advies A-stroom of B-stroom.
- Leerlingen type ba en type 9 waarvan de randvoorwaarden voldaan zijn:
 - Beschikken over digitale toegang
 - Kunnen zelfstandig werken
 - Hebben kwalitatieve ondersteuning in de thuissituatie

Leerkrachten maken zelf een inschatting voor wie dit haalbaar is.

In onderstaande planningsafspraken werd rekening gehouden met de inzichten uit onderzoek.

1. **Overlaad de leerlingen niet.**
tot 2 uur verspreid over de dag.
2. **Keep it simple.**
Zorg wekelijks voor afwisseling. Taal (ook Frans) en wiskunde krijgen prioriteit. Daarnaast kan ook een ontspannende leeractiviteit voorzien worden (LO, MV, kookactiviteit, ...) Voor Wero wordt alleen leerstof herhaald.
3. **Maak afspraken tussen leerkrachten en paramedici (taal/wiskunde) rond dosering van leerstof. Andere vakleerkrachten (muziek, crea en LBV) voorzien 1 activiteit per week. LO zorgt voor een bewegingsmoment per dag.**
4. **Voorzie duidelijke en eenduidige planningsafspraken.**
5. **Coördineer en controleer.**
Afspraken per cluster/bouw (indien mogelijk)
6. **Zorg ervoor dat alle opdrachten preteaching bezorgd worden via de beschikbare kanalen**
7. **Communiceer de planningsafspraken klaar en duidelijk naar de ouders.**

We gaan uit van een maximum studiebelasting van 10 uur per week.

	Taal/wiskunde	Andere leergebieden	LVB LO muziek crea	totaal
Basisaanbod Type 9	1 opdracht per dag van max 60 min. (afwisselen) of 2 opdrachten van max 30 min.	1 opdracht per week (wereldoriëntatie) van max. 20 min. per dag of 100 min. per week.	LO: 1 bewegingsmoment per dag van max 10min MV (muziek/crea): 1 opdracht per week van max 20 min per dag LBV 1 opdracht per week van max 10 min per dag	10u
Type 2	Volgens mogelijkheden	Volgens mogelijkheden	Volgens mogelijkheden	

Doelen preteaching

- Je vraagt aan de leraar om de **essentiële doelen** tot en met juni op te lijsten.
- Je vraagt aan de leraar een **selectie van doelen** te maken die geschikt zijn om op afstand aan te bieden.

Format preteaching: alleen voor schoolverlaters

- Je stelt online een **uniform format preteaching** ter beschikking als houvast voor leraren, leerlingen en ouders.
- Je vraagt aan de leraren om de **volledige les** in het format te verwerken zodat er nadien geen verrassingen zijn voor de leerlingen/ouders onder de vorm van extra oefeningen, extra chatmomenten, ...
- Je maakt afspraken hoe de formats op een **uniforme wijze ter beschikking worden gesteld** aan de leerlingen (bv. via Smartschool).

POV heeft een voor leerlingen herkenbaar OVUR-model uitgewerkt met tips gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Dit kan een inspiratiebron zijn voor een schooleigen format.

DÉ AFSTANDSWANDELROUTE

6 STAPPEN NAAR EEN PRETEACHINGLES VIA OVUR

Oriënteren

1. **TEASER, OPWARMER**
om leerlingen 'goesting' te doen krijgen, hun aandacht te trekken (filmpje, cartoon, ...).

2. **DOELEN UITLEGGEN**
- essentiële doelen (uit leerplan of vakfiche),
- duidelijke doelen die lln./ouders kunnen inschatten,
- goede doelen = evalueerbare doelen.

Doelen:

- zelf ingesproken filmpje
- ingesproken PowerPoint
- mail

Vorbereiden

3. **INSTRUCTIEMOMENT**
- behapbaar: leerlingen verwerken zonder jouw hulp,
- veel structuur.

Instructie:

- tekst laten lezen
- (bestaand) filmpje laten kijken adhv vragen (activerend)
- podcast beluisteren
- ingesproken PowerPoint stapsgewijs opgebouwd (dia's via verschijnen)
- digitale krant

Uitvoeren

4. **OPDRACHTEN Oefeningen** via werkboek, bundel, platformen (Pelckmans, Scoodle, ...), eigen online oef. (Kahoot, Quizlet, ...).

- beperk aantal oefeningen,
- beperk te consulteren sites,
- kijk na of links werken,
- 'Keep It Simple' zodat elke leerling succeservaring heeft,
- soepele deadlines.

Oefeningen:

- samen: aan elkaar vertellen via WhatsApp wat ze gelezen hebben,
- creatief: samenvatting via mindamp, screencast, infographic (www.canva.com),
- laat hen iets 'tekenen' op papier, iets creëren met de handen,
- (formatieve) toets via Google-formulier of inleveren taak/opdracht.

5. **ONDERSTEUNEND CONTACTMOMENT voor inleveren taak/proeftoets**

- vast moment voorzien in (digitale) schoolagenda,
- zet in op verbondenheid,
- geef ruimte voor vragen,
- geef feedback en feedforward,
- voorzie individuele afspraken voor kwetsbare jongeren.

Contactmoment:

- via chat Smartschool, Smartschool Live, Microsoft Teams, WhatsApp, Snapchat, ...
- max. bereik leerlingen en volgens richtlijnen van de school

Reflecteren

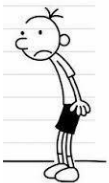
6. **REFLECTEREN**
(Inhoudelijke) feedback
Geschreven of mondeling via leerlingengesprek (individueel, aantal leerlingen of klasgroep)

Ingevulde fiche als voorbeeld

leergebied: taal	Onderwerp: stellen: een dagboek doelen:
Klas:	De lln knn een persoonlijke belevens overbrengen. De lln knn creativiteit bij het schrijven instellen. de lln knn hun taalkeuze met oog op het doelpubliek aanpassen. De lln knn gebruik maken van een digitaal schrijfplatform.

De fiche is verstuurd op maandag 20/04 en de opdracht wordt afgesloten op donderdag 23/04.

Oriënteren - opwarmer.

Lees een fragment uit ' [Het leven van een loser](#)'

Oriënteren - wat leer je in deze les?

Iedereen zit thuis in deze rare tijden. Wat doe jij de hele dag om je niet te vervelen? Wat zou je graag willen doen? Je mag gerust jouw fantasie gebruiken.

In deze les leer je om kort op te schrijven wat je dagelijks beleeft of zou willen beleven. Je maakt gebruik van een computer om jouw tekst te schrijven.

Voorbereiden - instructiemoment: volg stapsgewijs hoe je de leerstof kan doornemen.

1. Kies een programma op je PC of laptop waarmee je tekst kan schrijven (word, wordpad, kladblok)
2. Maak een titel voor jouw dagboek aan.

"Je mag er gerust een prent bijzetten "

3. Maak een weekindeling (start bij maandag tot vrijdag)

4 Beantwoord volgende vraagjes

- Wat doe ik nu als ik thuis ben?
- Kan ik hiermee een leuk dagboek schrijven?
- Wat zou ik veel liever doen?

Uitvoeren - opdracht: neem de kans om het geleerde in te oefenen.

Schrijf per dag kort wat je gedaan hebt (of zou willen gedaan hebben).

Probeer dit in korte leesbare zinnen te doen.

Je kan er ook een tekening bij maken.

Stuur de opdracht door aan jouw leerkracht op maandag (eerste dag) en op vrijdag (hele week).

Uitvoeren - doe mee aan het contactmoment: we bespreken een uitgewerkt voorbeeld en je krijgt een antwoord op je vragen.

Op dinsdagvoormiddag krijg je van de leerkracht een verslag en tips op jouw eerste tekstje.

Je kan zelf ook vragen stellen.

Nadien kan je de opdracht verder afwerken.

Vrijdag dien je het dagboek voor de hele week in.

Reflecteren: je krijgt inhoudelijke feedback.

Je ontvangt een bericht van de leerkracht met een beoordeling over jouw dagboek.

Veel succes!

Indienen van de opdrachten door leerlingen

- Je maakt **uniforme afspraken** over de deadline voor het indienen van opdrachten. Niet haalbaar
- Je voorziet **voldoende tijd** voor het indienen van de opdrachten (dus niet de dag zelf).
- Je voorziet **enige soepelheid** omtrent deadlines als bescherming voor kwetsbare leerlingen (bv. leerlingen die thuis moeten meehelpen).
- Je kan **leerlingen die geen laptop/computer** (ter beschikking) hebben, de oplossingen laten fotograferen en doorsturen via hun smartphone. Er kan naar mogelijkheden worden gezocht om hen de opdrachten in papieren vorm aan te leveren.
- Je voorziet in afspraken over **het uploaden**.
- Je voorziet in afspraken over de **ondersteuning van leerlingen** bij opdrachten zoals via chat, Whatsapp, ...
- Je stimuleert leraren in het bieden van **extra ondersteuning en contact** met bepaalde (groepen) leerlingen. Niet elke leerling kan thuis dezelfde ondersteuning krijgen.

Stap 3: Versterk verbondenheid

- Je ondersteunt de verbondenheid door bv. **elke dag** om 9.00 uur een contactmoment te voorzien (email, sociale media, ...)
- Je koppelt de verbondenheid steeds aan het startmoment van de dag (opdracht)
- Je vraagt aan de leraren om **individuele momenten** te voorzien **voor leerlingen** die het moeilijk hebben met het verwerken van de leerstof.
- Je schakelt de leerlingbegeleiding in om **contact te onderhouden met alle leerlingen** en in het bijzonder de kwetsbare leerlingen.
- Je schakelt de leerlingbegeleiding of de titularissen in om de **ouders te bevragen** hoe de preteaching verloopt.
- Je beschikt over een stappenplan om **kwetsbare leerlingen te betrekken** die onder de radar blijven.

Stap 4: Monitor de preteaching en stuur bij

- Je houdt in de gaten **hoe het met iedereen gaat**. Lukt het leraren om onderwijs op afstand vorm te geven?
- Je beschikt over een systeem om de **participatie van leerlingen** te monitoren.
- Je spreekt regelmatig (online) **overlegmomenten** af met je team in functie om hulpvragen en stress bij leraren te detecteren.
- Je vormt een **netwerk met directeurs** om van elkaar te leren in functie van eventueel bijsturen.

Stap 5:

Bereid de postcoronatijd voor

- Je vraagt om per vak de **minimumdoelen** te bepalen die nog moeten geven worden voor eind juni (schoolverlaters met advies A- of B-stroom)
- Vraag leerkrachten om prioritaire doelen per leergebied in het groepswerkplan en/of individueel handelingsplan aan te duiden.
- Je bereidt een plan van aanpak voor om **maximaal onderwijstijd** te voorzien, bv.:
 - schrappen van alle extra-muros activiteiten
 - inzetten op prioritaire leergebieden (minimumdoelen)
- Je voorziet een beperkte eindevaluatie (juni) voor alle leerlingen alsook de nieuwe reeds aangemelde leerlingen met de focus op de leervordering en de groepsindeling.
- Je past **het schoolreglement onderdeel evaluatie aan** en brengt de ouders hiervan op de hoogte, bv.:
 - ouders op de hoogte stellen dat deze periode geen invloed heeft op het eindresultaat en op de adviezen
- Je bereidt **een visie voor om de klassenraden te organiseren (tot een minimum beperken)**